PUMPIS

14. GENERACIJE
2012/2013

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Projektno učenje za mlajše odrasle

"Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za šolstvo in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007 - 2013, razvojne prioritete: Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja; prednostne usmeritve: Izboljšanje usposobljenosti posameznika za delo in življenje v družbi temelječi na znanju."

Pogodba o sofinanciranju izvedbe operacije št. 3311-10-059002 v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007 - 2013.

Program je namenjen mladim, ki so stari od 15 do 25 let, niso v šoli, niso zaposleni in nimajo poklicne izobrazbe. Udeleženci programa PUM so mladostniki, ki so iz različnih razlogov opustili šolanje. Udeleženci programa PUM, ki ga imenujemo tudi »šola za življenje«, kjer ni utrujenosti, stresa in zamer, si s pomočjo mentorjev in mnogih zunanjih sodelavcev zastavijo novo poklicno strategijo, pridobijo višjo stopnjo izobrazbe, splošno razgledanost in številne nove funkcionalne spretnosti.

Učenje poteka v obliki projektnega dela in temelji na upoštevanju interesov in sposobnosti udeležencev.

Program je za udeležence brezplačen, vključijo se kadarkoli med letom in zapustijo program, ko dosežejo zastavljeni cilj. Program traja eno šolsko leto in upošteva urnik srednjih šol.

PUM HIMNA

Mi smo PUM iz Sobote, vsem dobro znani.

A nas ne poznate? Pozdravljeni, spoštovani!

Smo mala družina, mešana skupina,

od Štajercev, Romov, Prlekov, Prekmurcev.

Vsak dan skupaj z istim ciljem proti ljudski letimo,

skozi vrata, mal po stopnicah in se v učilnici dobimo.

»Vsi prisotni???« nas vprašajo, a mi se le smejimo.

Kako da ne bi bili, ko pa se vsi z veseljem učimo!

Stvari, ki so prvič slišane in stvari, ki so že znane,

drug drugega učimo, skupaj aktiviramo možgane.

Od ponedeljka do petka veseli smo na kupu,

so dnevi mirni in dnevi, ko živimo v hrupu.

Hormoni zagreti, besede letijo …

Zdravo, tukaj je štala!

Vedno vsi enotni, trdni kot skala!

Pol ure pred malico pogledi proti uri, vsi lačni,

nestrpni, nemirni, vsi popolnoma drugačni.

Pridni, nagajivi, oblečeni, nagi,

razgrete misli, mirijo »trije vragi«.

Vsak dan opozarjajo, nasvete delijo

a brez teh »vragov«, ne bi opravili PUM misijo.

Ja, to smo mi, majhni a prekrasni,

soboški PUMovci, včasih tihi, včasih glasni!

Od začetka do konca na polno vztrajamo,

polni truda, a včasih nagajamo.

Dečki, dikline, vsi prelepi,

polni sijaja kot sonce poleti.

Polna ljubezni je naša vsaka ura,

polna ljubezni kot naša prelepa je Mura.

To je bil PUM iz Sobote,

zdaj vsem poznan.

Adijo, želimo vam lep dan!

Nikola, Elisa, Julija, Martin, Eneja, Martina, Saška, Denis Š., Tadej M., Manuel, Uroš, Marija, Mischell, Benjamin S., Tadej P., Benjamin P., David H., Denis L., Nik, Doloris, Grega, Nicolina, David S., Mišela, Vanesa smo bili PUMovci 14. generacije. V našem časopisu vam bomo predstavili dogodivščine ter zgodbe, ki so se odvijale čez celo leto. Čas, ki smo ga preživeli v PUMu, je zelo hitro minil, ostali nam bodo lepi spomini in predvsem dosežki.

Zakaj pa smo prišli v PUM?

- Ker nisem končala 2. letnika programa Ekonomske gimnazije, sem se vpisala v PUM. Lažje mi je končati letnik po izpitih, ker so mi ostali samo trije. Tu je zelo zanimivo, saj sem spoznala nove prijatelje in se vsak dan nekaj novega naučim. Nikoli ni dolgočasno, saj se vedno nekaj dogaja. Opravila sem dva izpita – ekonomijo in slovenščino, opravim še matematiko in se jeseni vpišem v 3. letnik. Tako bo moj cilj dosežen.
- Ko sem šla k svoji svetovalki, mi je omenila PUM. Za PUM so govorili, da je tam zelo lepo in da so mentorji prijazni. Ko sem prišla v PUM, so me udeleženci lepo sprejeli in so se lepo predstavili. Ko sem jih spoznala, mi ni bilo žal, da sem se vključila.
- Moja pot v PUM se je začela tako, da mi je moja svetovalka povedala naj se vključim. Vključila sem se, ko sem bila stara 19 let. Pridobila sem prijatelje in prijateljice. V PUMu se razumemo in spoštujemo, ni mi žal, da sem se vključila.
- Za PUM sem izvedel že od prejšnjih PUMovcev. Na razgovoru mi je svetovalka svetovala naj se vključim v PUM, saj se lahko naučim veliko novih stvari. V PUMu sem se veliko naučil ter spoznal nove ljudi.
- Za PUM sem izvedel od prejšnjih udeležencev PUMa. V PUMu sem se naučil veliko novih stvari.
- V PUM sem prišel prek zavoda, zanj sem izvedel od svetovalke. V PUMu sem spoznal veliko ljudi, naučil marsikaj novega.
- Za PUM sem izvedel od svetovalke, ki me je vključila v program, čeprav sem temu nasprotoval. V PUMu sem spoznal nove ljudi in se marsikaj naučil. Opravil sem tudi zaključni izpit in pridobil poklic.
- Za PUM sem prvič slišal pri svetovalki na zavodu. V PUM sem prišel meseca maja. V PUMu sem slišal in izvedel marsikaj novega. PUM JE ZAKON!
- Za PUM sem slišal pri svetovalki na zavodu. Odločil sem se, da se vključim, družim s sovrstniki ter dokončam šolanje.
- V PUM programu sem že od začetka. V PUM programu sem se naučila veliko novih stvari, npr. sodelovala sem pri PUM filmu in naredila veliko PUM izdelkov.
- V program sem se vključil, ker nisem naredil šole.
- V PUMu sem spoznala nove ljudi, odločila sem se, da opravim šolo. V PUMu se učim za izpite. Nekaj sem že naredila, za druge se še pripravljam. Pridobila sem novo znanje.

- V PUM sem prišel zaradi novega izziva in bolj aktivnega življenja. Ker sem pred tem bil brezposeln in doma, brez večjih stikov z množico ljudstva, mi je program PUM druženje omogočil. Ker moram v PUM potovati z javnim prevozom, dnevno srečam ogromno ljudi, povsem novo družbo pa sem dobil tudi s soudeleženci. Program PUM pa tudi spodbuja k večji aktivnosti v življenjsko pomembnih stvareh, kot je dokončanje šolanja.
- Prijatelji so že obiskovali PUM, zato sem približno vedela kako poteka. Prvi dan smo se predstavili, naslednje dneve pa smo se spoznavali med sabo. V PUMu sem se naučila veliko stvari ter timskega dela. Zelo sem vesela, da sem se vključila.
- Za Pum sem izvedel od udeleženca Denisa Š. in sem se nato tudi sam vključil. Spoznal sem še druge soudeležence in se z vsemi dobro razumel.
- V PUM sem prišel z namenom, da se znova privadim na nek potek dneva ter nato oktobra začnem opravljati izpit ter poklicno prekvalifikacijo za poklicnega voznika. Moje mnenje o PUMu je pozitivno. Naučil sem se veliko novih stvari in pridobil prijatelje.

NAŠI REFERATI

V začetku PUMa smo dobili izziv, da si vsak izbere poljubno temo ter nas o njej pouči. Teme smo predstavili na različne načine, kot so plakati ter PowerPoint predstavitve. Imeli smo tudi dodatke, kot so dokumentarci, filmi in glasbeni vložki. Vsaka tema nas je nekaj naučila in pokazala katerih stvari se naj izogibamo ter katere nam bodo pomagale skozi prepletene poti našega življenja. Ob tem pa smo vadili komunikacijske veščine in javno nastopanje, odpravljali tremo.

Primer referata: Lionel Messi

V svojem referatu sem predstavil nogometno zvezdo Lionela Messija. Za Messija sem se odločil zato, ker je dobil 4 zaporedne zlate žoge ter v eni sezoni dosegel rekordnih 91 golov. Za športni referat sem se odločil, ker tudi sam igram nogomet in sem predstavil tudi svoje uspehe.

Denis Š.

TIMSKO DELO

Ko smo se vključili v PUM, so nas seznanili, da se skoraj vsak dan odvija tudi timsko delo. Velikokrat smo se delili na skupine ter premlevali različne teme, imeli smo veliko zanimivih debat. Naše sodelovanje je bilo odvisno od posameznika saj smo včasih sodelovali s polno paro, velikokrat pa tudi popustili. Ko smo se lotili dela, smo vztrajali dokler naši izdelki niso bili skoraj popolni. Trajalo je sicer nekaj časa, da smo se sporazumeli in ustvarili prave time.

OBISKI ŠOL

- **POHOD V RAKIČAN**

Na pohod v Rakičan smo se odpravili zaradi soudeleženca, ker je moral na Srednjo zdravstveno šolo Murska Sobota, da se je zmenil za nadaljnje opravljanje razrednih izpitov. Po poti smo se zabavali, smejali in razgibali.

- **OBISK ŠOLE IN PRIJAVA NA IZPIT**

Ko smo se skupaj odpravili na Ekonomsko šolo Murska Sobota smo se s prof. Geršanovo pogovorili o naših neuspehih iz prejšnjih let ter o naših ciljih glede opravljanja izpitov. Na vsak izpit se je potrebno prijaviti. Pred opravljanjem se je potrebno pogovoriti s profesorico, ki te je takrat učila in pri kateri opravljaš izpit. Odpraviš se v tajništvo šole ter tam prosiš prijavnico. To izpolniš in se odpraviš v računovodstvo. Tam izpit plačaš. Na internetni strani šole spremljaš roke za opravljanje izpitov. Ko je razpisan rok, se odpraviš v učilnico. Najprej te čaka pisni del. Ko ga odpišeš, dobiš nekaj prostega časa za pripravo na ustni del. Ta poteka tako, da imaš na mizi papirje in si enega izbereš. Možnost imaš list zamenjati vendar moraš takrat tistega obdržati. Ko imaš svoj list, ti profesorica pove, da imaš 15 min časa,da se pripraviš. Po 15 minutah se odpraviš h katedru in odgovoriš na vprašanja. Ko odgovoriš na vprašanja, ti profesorica reče, naj počakaš zunaj. Medtem ko čakaš, se ti minuta vleče kot ura. Profesorica po kratkem posvetu z drugima dvema profesoricama v komisiji pride ven in ti sporoči, če si uspešno opravil izpit. Če si ga naredil, si ZMAGAL:)

Mischell in Martina

VESELI DECEMBER

Pri projektu Veseli december smo se odločili, da bomo okrasili Ljudsko univerzo Murska Sobota. Izdelali smo božičke iz papirja. Te smo polepili na rdečo vrvico ter z njimi okrasili okna in učilnice. Krasili smo tudi spomladi, s tehniko origami in kirigami smo izdelali tulipane.

OBDAROVANJE IN DRUŽABNI ZAKLJUČEK

Udeleženci PUMa smo se pred novoletnimi počitnicami obdarovali. Po obdarovanju smo skupaj kosili v restavraciji, organizirala je naša soudeleženka Mischell. Vsi smo se zelo zabavali☺

SNEŽNE RADOSTI

Udeleženci PUMa smo odstranili sneg z dvorišča Ljudske univerze Murska Sobota in naredili sneženega moža. Soudeleženec Manuel – Dudo pa je bil najbolj pogumen in naredil »angela« v snegu.

ENERGIJSKI SHAKE (PUM film)

Mentorji in udeleženci 14. generacije smo v okviru izbirnega projekta PUMetnost producirali kratki film z naslovom Energijski Shake. S kratkim filmom Energijski Shake smo v šolskem letu 2012/13 sodelovali na evropskem video natečaju »Povej, kaj misliš o obnovljivih virih energije«. Film se je snemal v učilnici Ljudske univerze Murska Sobota. Predstavljen je bil tudi na TVU Paradi učenja.

Izjava glavnega igralca

V filmu sem odigral glavno vlogo. Za prvo snemanje sem imel malo treme, a je ta sčasoma minila. Počutje v glavni vlogi je bilo odlično, saj je bilo snemanje filma nekaj nepozabnega.

Manuel – Dudo

MNENJA IN DOŽIVETJA V FILMU

Pred kamero sem že prej nastopal ampak vsako novo nastopanje je novo doživetje. Snemanje je bilo naporno a lepo, ker sem se smejal ter z veseljem snemal in poslušal navodila mentorja Tomaža.

Denis Š.

Pred kamero še nisem nikoli nastopal tako, da je to bila nova izkušnja v mojem življenju. Bilo je zelo zanimivo.

Martin

Skrbel sem za zvok z mikrofonom, da se je slišalo, ko je kdo govoril in pozneje sem skupaj z mentorjem montiral film. Izkušnja je bila lepa, ker sem prvič sodeloval pri takem projektu in se tudi naučil kako zmontirati film v posebnem računalniškem programu.

Denis L.

Sodelovala sem pri sestavi kolesa ter pri prevozu tega od Tadejeve hiše pa do Ljudske univerze Murska Sobota. Pred kamero nisem nastopala prvič, tako, da nisem imela treme. Snemanje je bilo zabavno, smešno in zanimivo. Ko smo snemali našega glavnega igralca sem pomagala pri osvetljevanju. Izkušnja je nepozabna.

Mischell

Pri snemanju sem skrbela za luč. Pridobila sem novo znanje in izkušnje.

Martina

VELIKONOČNA RAZSTAVA

Bili smo povabljeni v PIŠK na Velikonočno razstavo, ki so jo pripravili osnovnošolci iz Prekmurja. Velikonočna razstava je bila zelo zanimiva, saj so osnovnošolci pripravili zelo zanimive in lepe izdelke.

DELAVNICE ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO

Sodelavke Zavoda za zdravstveno varstvo Murska Sobota so v programu PUM izvedle tri delavnice z naslednjimi vsebinami: nordijska hoja, zdrava prehrana mladostnikov ter spolna vzgoja – varna spolnost.

N prvi delavnici smo se preizkusili v **nordijski hoji**. Program nam je predstavila gospa Ema Mesarič. Na koncu smo se PUM-ovci tudi sami preizkusili v nordijski hoji in naredili par osnovnih korakov. Mislim, da smo se pri vsem tem PUMovci nekaj zanimivega in koristnega naučili. Predvsem razgibali smo se.

V naslednji delavnici smo se pogovarjali o **zdravi prehrani**. Delavnico je vodila gospa Gordana Toth. V prvem delu predavanja smo se naučili kaj je zdrava prehrana ter nekaj o zdravem načinu življenja. Pravilna prehrana ne pomeni stradanja. Energijsko najmočnejših obroki so rezervirani za zjutraj. Tako zagotovite telesu dovolj energije takrat, ko jo najbolj potrebuje. Zadnji obrok pred spanjem naj bodo predvsem beljakovine, saj se telo pripravi na počitek, energijska poraba pa je močno znižana.

V drugem delu delavnice pa smo preizkusili svoje spretnosti in sami pripravili dva zdrava namaza.

Tunin namaz:

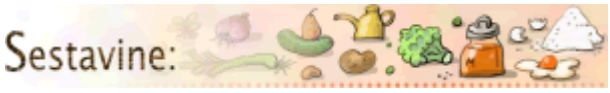

1 velika konzerva tunine Rio mare
1 žlica kisle smetane
2 žlici margarine
1 žlica majoneze
1 čajna žlička gorčice
2 stroka česna
2 kisli kumarici
nekaj zelenih oliv v slanici, šopek peteršilja, šopek drobnjaka, nekaj lističev sveže bazilike, sol, poper.

Tunino zdrobimo, ji prilijemo stopljeno, vendar dovolj hladno margarino, dodamo kislo smetano, majonezo in gorčico. Vse skupaj dobro premešamo, tako da dobimo gladko zmes. Začimbe in kumarici sesekljamo na drobno in jih nato vmešamo med tunino. Solimo in popramo po okusu. Namaz postavimo na hladno za nekaj ur, nato ga serviramo.

Sadni namaz:

1 velika skuta, višnje, med, kivi

PRIPRAVA: Najprej v posodo zmešamo skuto in višnje. Dodamo med in dobro premešamo. Namaz namažemo na koruzni kruh ter dekoriramo s kivijem.

Na zadnji, tretji, delavnici smo se pogovarjali o **varni spolnosti**. Ogledali smo si film o Aidsu. V filmu je gospod iz Borovnice izpovedal svojo izkušnjo z virusom HIV. Poučili smo se o ustrezni zaščiti pri spolnih odnosih in o zdravljenju obolelih z virusom HIV. Izvedeli smo, da tudi v Pomurju imamo okužene z virusom HIV. Imamo celo dve nosečnici, ki sta okuženi. Na koncu smo dobili kondome in se zahvalili za informacije.

NAŠE ŠPORTANJE

Ko smo izvedeli, da se bo odvijal vseslovenski medpumovski turnir v Celju, smo se začeli intenzivno ukvarjati z različnimi športi, kot so odbojka, nogomet in košarka. Treningi so se izvajali na igrišču TVD Partizan. Vsi niso hoteli sodelovati. Pri odbojki smo na začetku postavili mrežo in se razdelili v dve skupini. Igrali smo dva seta do 25. Po koncu prvega seta smo zamenjali polja in odigrali še en set. Pri nogometu so sodelovali samo naši fantje, zato so tudi pridno trenirali. Treningi so nam pomagali, saj smo osvojili 3. mesto v nogometu.

VSESLOVENSKI PUM TURNIR V CELJU

7. maja smo se udeležili vseslovenskega srečanja PUMovcev v Celju. Iz Murske Sobote smo se odpravili ob 7.30. Na poti v Celje smo se ustavili na počivališču Tepanje. Pavza za cigaret, toaleto, kavico in malo malico. Ko smo prispeli v Celje, smo si ogledali mesto. Znamenitosti in zanimivosti nam je predstavil soudeleženec Tadej Marot. Po predstavitvi smo se odpravili na prizorišče dogajanja. Zaradi slabega vremena smo tekmovali v notranjih prostorih mladinskega centra Don Bosco. Tekmovali smo v namiznem nogometu, zračnem hokeju, namiznem tenisu ter biljardu. Zaradi slabega vremena sta odpadla košarka in odbojka. Nogomet je ostal. V tem smo dosegli 3. mesto. Vsi smo se trudili, da bi dosegli čim boljše mesto, vendar smo v skupnem seštevku, kljub trudu, dosegli 6. mesto. Pred povratkom smo se okrepčali z golažem. Iz Celja smo se odpravili okrog 14.00. Na poti domov smo se ustavili v Mariboru. Odpravili smo se v Europark in tam imeli prosto za obisk trgovin in McDonaldsa. Preden smo se odpravili iz Maribora, smo si tega tudi ogledali. Maribor so nam predstavili udeleženci Denis Lesjak, David Serdt in Grega Hrga. Na avtobusu smo se zelo zabavali, smejali, peli in se fotografirali. Ekskurzija nam bo ostala v lepem spominu, saj je to bilo eno posebno in zabavno doživetje.

NAŠA MNENJA IN DOŽIVETJA IZ CELJA

- 7. maja smo šli v Celje in Maribor. Spoznala sem nove prijatelje. Bil je zanimiv dan. Po Celju smo šli v Maribor. Tam smo imeli prosto za svoje opravke. Bil je dolg, naporen in zanimiv dan.
- 7. maja smo se udeležili vseslovenskega srečanja PUMovcev v Celju. V Celju sem se kar zabavala in spoznala kar nekaj prijateljev. Tudi, ko smo šli v Maribor, sem uživala s prijateljicami. Bil je kar zanimiv in naporen dan.
- V Celju in Mariboru mi je bilo zanimivo, saj smo v nogometu osvojili 3. mesto. Z udeleženci smo spoznali ostale PUMovce ter bolj spoznali Celje in Maribor.
- V Celju in Mariboru mi je bilo zelo lepo. V Celju sem spoznal nove ljudi. Osvojili smo 3. mesto v nogometu.
- V Celju sem užival saj sem spoznal nove ljudi. Žal mi je bilo, da nismo bili boljši od 6. mesta. V nogometu pa sem bil zadovoljen s 3. mestom. V Mariboru sem užival. Imeli smo premalo časa za Europark.
- V Celju sem spoznal druge PUMovce. Igre so bile zanimive.
- V Celju mi je bilo zelo zanimivo. Spoznala sem ostale PUMovce in se naučila nekaj novega o Celju. Všeč mi je bilo tudi, da smo se ustavili v Mariboru in dobili nekaj prostega časa, vendar bi ga lahko imeli še več.
- Na izletu v Celje sem užival, ker sem se vračal v rojstni kraj, spremljala pa nas je tudi dobra volja. Zelo rad sodelujem pri športnih aktivnostih, zato so me tekmovanja veselila. Pa čeprav rezultati malo manj. Tudi postanek v Mariboru mi je bil všeč, ker sem si suho grlo odrešil z mrzlo pijačo. Mislim, da nas je udeležence ta izkušnja še bolj zbližala.

- V začetku maja smo se udeležili vseslovenskega srečanja PUMovcev v Celju. Tam sem srečala nekaj ljudi, ki sem jih spoznala prek interneta, tam pa sem imela priložnost te ljudi spoznati osebno. Spoznala sem tudi nekaj novih prijateljev. V Mariboru smo se s kolegicami dobro najedle ter pozabavale. Bil je zelo poučen dan ter dan poln smeha.
- V Celju sem sodeloval pri namiznem tenisu, pri čemer nisem bil ravno dober, vendar je bilo zanimivo. Izvedel sem tudi nekaj novega o samem mestu

EVROPSKA VAS NA TRGU KULTURE

Prireditve smo se udeležili in podrobneje spoznali države Evropske unije. Na nekaterih stojnicah so predstavljali značilno hrano za posamezne države, katere smo lahko tudi poskusili. Imeli so tudi zanimiv program na katerem so se predstavili z glasbo, plesom in oblačili značilnimi za te države. Naslednji dan smo sami naredili plakat držav - članic EU.

PARADA UČENJA V MURSKI SOBOTI

Na Trgu kulture je v okviru Tedna vseživljenjskega učenja 2013 potekala Parada učenja. Obiskovalcem smo predstavili program PUM. Na velikem platnu je bil predstavljen naš film Energijski Shake. Govor sta imela direktorica LUMS in župan MOMS. Odvijalo se je veliko različnih nastopov in predstavitev na odru. Delavnice so bile namenjene tudi otrokom. Izdelovale so se marjetice in vetrnice iz papirja. Starejše gospe pa so si vzele par izdelkov za svoje vnuke.

RED BULL AIR RACE

Dne 6. 6. 2013 smo soboški PUMovci obiskali treninge svetovno znane serije Red Bull Air Race. Treningi letenja, ki so potekali med 4. in 11.6.2013 so se odvijali na Rakičanskem letališču.

Najprej pa kratek opis te tako edinstvene serije v akrobatskem letenju.
Red Bull Air Race je mednarodno tekmovanje v akrobatskem letenju, ki ga je leta 2003 začel prirejati znan proizvajalec energijskih pijač Red Bull. Na njem tekmuje le elitna peščica akrobatskih pilotov s samega svetovnega vrha. Ti med seboj tekmujejo, kdo bo hitreje prevozil določeno pot, pri čemer morajo pri visoki hitrosti navigirati med postavljenimi zračnimi vrati oziroma tako imenovanimi piloni. Red Bull je tekmovanja z letom 2011 do nadaljnjega prekinil, z namenom reorganizacije in uvedbe novih varnostnih standardov. Na spletu, med drugim tudi na Facebook strani Red Bull Air Race, je sicer možno zaslediti napovedi, da se tekmovanje Red Bull Air Race utegne vrniti v letu 2014.

Ko smo prispeli na letališče Rakičan, smo najprej opazili, da je dogodek dobro zavarovan in da nismo prišli le mi. Občutek, ko vidiš letalo, ki leti med 300 ter 400 km/h je edinstven. Želiš si leteti zraven čeprav veš, da bi verjetno pri do 10 G sile ki vpliva nate v takem letalu, omedlel. 10 G pomeni 10-kratno težo svojega telesa. V zraku je adrenalin ko zagledaš letalo, ki izvaja nore akrobacije v zraku.
Za vse nas je bil ta dan nekaj posebnega, ker smo nekaj takega v živo videli prvič in upamo, da ne zadnjič.

Nik

PUMstival LJUBLJANA

13.6.2013 ob 7.30 smo se zbrali na avtobusnem postajališču in avtobus nas je popeljal do prve postaje – počivališče Tepanje. Po okrepčilu s sendviči, sladkarijami, kavo smo potovanje nadaljevali. Še enkrat pred Ljubljano smo se ustavili in opravili generalko, zapeli PUMhimno.V Ljubljani nas je pričakalo nasmejano sonce in mestni vrvež. Ker je v primerjavi z Mursko Soboto prestolnica precej večja, je seveda bilo zanimivo opazovati vso to množico ljudi. Mimo parlamenta smo nadaljevali z ogledom znamenitosti in prispeli do Novega trga, kjer se je že vse pripravljajo za otvoritev 4. PUMstivala. Tudi mi smo postavili stojnico, razstavili verižice iz voščenega papirja in še enkrat vadili petje PUMhimne.

Sendviči in hladna pijača so nam dali energije za izvajanje delavnice in nastop na odru. Po začetnem nagovoru ljubljanskega župana, je sledil mimohod vseh sodelujočih PUMov. Ljudje, obiskovalci, so prihajali in odhajali, nekateri so za trenutek postali pri naši stojnici. Naše bleščeče ogrlice so privabljale veliko pogledov mimoidočih. Ogledali smo si oder, ki je bil pripravljen za nastope in začeli premagovati tremo. Naša točka je zajemala petje PUMhimne,

ki smo jo sami napisali in deklamiranje v prekmurščino prevedenih Prešernovih najbolj znanih del. Opravili smo nalogo, glasno in odločno kot veterani odra. Ker smo svojo točko izpeljali dobro, smo dobili zaslužen odmor, ki smo ga izkoristili za potepanje po Ljubljani in gašenje žeje. Po odmoru smo si ogledali še nekaj preostalih nastopov udeležencev Pumstivala. Počasi smo pospravili svojo stojnico, odpravili

smo se še na en potep po Ljubljani, tokrat vsi skupaj. Vsak od nas je predstavil eno ljubljansko znamenitost. Obvezno smo morali na en »nezdrav a vabljiv obrok«, seveda v McDonalds. Bližal se je večer, bližali smo se domu, vročina še ni popuščala. Zaradi utrujenosti je v avtobusu marsikdo na kratko zadremal, nekateri pa so še opravljali zadnje tračkanje za ta dan. Dan, ki je za nekatere minil prehitro, za nekatere prepočasi, a za vse je bil to dan, ki je prinesel novo izkušnjo, dan Pumstivala.

O VRBA! SREČNA, DRAGA VES DOMAČA

O Vrba, srečna lüjba ves domača,
ge iža očo mojga stogi.
da bar me nebi voula za fčenjon
s toga grünta spelala.

POVODNI MOŽ

Od negda so lejpe Ljubljančanke ble znane al
đakše od urške nej blou niene.
Niene očan bole zaželeeeeeene za tistoga cajta
nej cvejta, dikline nej ženeeeeeeeee

MAGISTRALE

Rimaš tvoj nouvi Slovencon vejnec viiiiiije,

Raaani moj de spomin pa tvoje faaaale

Iz srca svojga so kaaaali pognale

Mokrocvetouče korine poezije

Nejso skrajof, v keri sunce siiiijne

Cejli čas so sape naraje pogrejšale

Obdavale so jih fklesane skale

Čemernih vijeeeeeerov ladnoga grünta.

Zdihlaje, skuzej so jih pouvale

Jin mouč so dale raaaasti nej vesejlo

Kmijčnatih vör so jih zatejrale sile.

Pogleni! Taka je blejdo cvejtje

Jin z ouči tij pošle žarke miiijle

Pa spouvajo nouvi cvejt bole vesejlo.

NAŠA MNENJA O PUMstivalu

- 13.6.2013 smo šli v Ljubljano. Tam smo predstavili PUM himno in udeleženec je predstavil Prešernove pesmi v prekmurščini. Jaz bi mogla predstaviti vedeževanje, ki ga pa na žalost nisem mogla, ker na odru ni bilo prostora. Spoznala sem podrobnosti o Ljubljani. Imela sem se lepo.
- O Ljubljani sem izvedel kar nekaj novega. Sodeloval sem pri PUM himni in predstavljanju ogrlic obiskovalcem, ki smo jih sami izdelali.
- Na PUMstivalu mi je bilo zanimivo saj sem videl znamenitosti ter izvedel več o njih. Tam smo se spet srečali z ostalimi PUMovci ter preživeli nekaj časa skupaj in predstavili različne točke.
- 13. junija smo doživeli nepozabno izkušnjo. Udeležili smo se PUMstivala ter si ogledali Ljubljano. Naš PUM se je predstavil s PUMhimno, katero sta napisala dva soudeleženca. Mentorji so nam dali nekaj časa, da smo šli okrog po Ljubljani, s soudeleženci smo se ustavili na Tromostovju in spili eno kavico. Doživeli smo presenečenje. Do naše mize so prišli glasbeniki in nam zaigrali pesem po želji. Dan se je zaključil z obilo smeha ter nam dal veliko lepih trenutkov, ki jih ne bomo pozabili.
- Moje mnenje je sledeče: v Ljubljani je bilo kar v redu, le sama prireditev se mi ni zdela ravno dobra. Zanimivo je bilo obiskati prestolnico po skoraj enem letu.
- Všeč mi je bilo in užival sem. Edina slaba točka, je bilo čakanje na začetek prireditve oz. nastop, a le zato, ker nam vreme ni prizanašalo in je bilo vroče za zgoret! Izkušnjo bi z veseljem ponovil še enkrat.

RAČUNALNIŠTVO

V času PUMa smo veliko brskali po spletu in iskali informacije. Seznanili smo se tudi s slepim desetprstnim tipkanjem, PowerPointom, Prezijem in začeli smo z izdelavo Europassa. Pisali smo tudi prijave za prosta delovna mesta. Čez čas smo pridobili veliko znanja in izkušenj. Tečaj smo opravili, sledilo je še testiranje za pridobitev potrdila.

Pred testom in po testu smo imeli tremo in strah pred neuspehom. A smo bili na koncu veseli, uspešni, le en soudeleženec ni opravil testa.

PREDAVANJE O MEDIJIH

18. 6. 2013 nas je obiskala gospa Brigita Bavčar, upokojena novinarka, ki nam je predavala o medijih in predstavila poklic novinarja. Pripovedovala nam je o svojih začetkih, kako je novinarstvo izgledalo takrat in ga primerjala z današnjim časom. Zaupala nam je, kako so potekali njeni intervjuji, kako je morala biti pripravljena nanje, ker je sama tudi vodila časopis, smo premleli tudi to temo, kako izgleda branje časopisa danes, kako ga izpodriva internet. Skupaj smo predstavili tudi naš časopis, ki še ni bil končan, zato nam je podala tudi vrsto nasvetov katere smo z veseljem upoštevali, Skozi predavanje smo ugotovili, da je delo v medijih zelo zahtevno.

SPOZNAJMO SONCE IN ZVEZDE TVU

28. 6. 2013 smo imeli predavanje spoznajmo sonce in zvezde. Naučili smo se, kako se naredi sončna ura s pomočjo kompasa in vrvice. Predavatelj, Bojan Jandrašič, nam je povedal, da ima vsaka zvezda svoje ime in svojo zgodbo. Pogledali smo pa tudi sonce s posebnimi očali za opazovanje sonca. S pomočjo zvezdnega zemljevida lahko najdemo zvezde hitreje. Veliki in mali medved nikoli ne zaide, ker je vedno na nebu.

PUM KUHARJI

KUHANJE v PUMhiši, Tešanovci

Ko smo prispeli v Tešanovce, smo najprej vse nakupljeno razsortirali. Nato sta Denis Š. in Manuel začela pripravljati zajtrk. Razrezala sta kruh in ga namazala s tunino in jetrno pašteto ter narezala paradižnik. Ko smo pozajtrkovali, sta pospravila krožnike. Nato so David, Tadej in Mischell začeli pripravljati pečen krompir za predjed. Najprej so ga morali oprati in olupiti, potem pa ga narezati v pekač in dati v pečico. Medtem so ostali pripravljali Šopsko solato, narezala se je zelenjava na sorazmerno enake kocke paradižnik, kumare, paprika in čebulo. Na koncu smo dodalo ovčji sir. Za glavno jed smo pripravljali špageti z različnimi omakami.

Eno omako lahko opišemo: Na olivnem olju pražimo dobro nasekljano čebulo toliko časa, da postekleni. Nato dodamo mleto meso, ki ga pražimo toliko časa, da se malce obarva, in dodamo še nekaj kapljic olivnega olja. Dodamo pelate, ki smo jih pred tem pretlačili s paličnim mešalnikom. Vse skupaj začinimo s česnom, sesekljanimi olivami, timijanom, baziliko in origanom. Solimo in popramo. Po okusu pač. Počasi kuhamo pri odprti posodi, da izhlapi čim več vode iz pelatov.

Posebej skuhamo špagete, ki jih nato polijemo z vročo omako in potresemo z naribanim sirom.

POSTALA BOM MAMICA

Ko sem prvič naredila test nosečnosti je pokazal pozitivno in potem sem se naročila na ginekološki pregled. Prvič, ko sem imela ultrazvok je bil zraven partner. Odločila sva se, da bova otroka obdržala. Zdaj sem že v 6. mesecu nosečnosti in sem zelo srečna in zdrava nosečnica. Na začetku nosečnosti sem izgubila nekaj kg čez čas pa sem jih začela pridobivati. V 4. mesecu sem se zelo slabo počutila zaradi nizkega pritiska in slabokrvnosti. V 5. mesecu sem izvedela da bom rodila fantka. S partnerjem sva se odločila, da ga bova poimenovala Max.

Julija

POSTAL BOM OČE

Ko je partnerica naredila test nosečnosti in je bil pozitiven, sem bil presenečen. Nato sva šla na pregled in je ginekologinja potrdila, da je partnerica že v 8. tednu nosečnosti. Odločila sva se, da bova otroka obdržala. Zdaj je v 6. mesecu nosečnosti in se že veseliva prihoda prvega otroka.

Martin

DRUŽABNE IGRE

Vsak prvi ponedeljek v mesecu po PUMkonferencah smo imeli družabne igre. Te igre so različne npr. Monopoli, karte Uno, šah, Človek ne jezi se, vislice. Te igre imamo zato, da se pripravimo na prihajajoči mesecu in se sprostimo po zahtevni analizi mesečnih dosežkov in ciljev, ki jih predstavljamo na PUMkonferencah. Pri igrah zelo uživamo in se zabavamo. S tem vadimo tudi delovanje v skupini, brzdanje jeze in preklinjanje. Ker vsi ne vedo vsega, jih naučimo. Pri igrah smo povsem sproščeni in s tem ponavadi tudi preglasni.

PROSTI ČAS

Čez vikend sem redko doma, saj se gremo s prijatelji zabavat in znoret, da se čez teden bolj sproščeno počutimo. Najpogosteje se zbiramo na igrišču, včasih pa tudi v diskoteki, ko nastopajo kakšni tuji izvajalci ali pa znani slovenski raper. Pijemo zmerno, ne preveč, saj se ne želimo močno napiti, ker to ni koristno za nas. Malo več pa spijemo takrat, kadar kdo izmed nas praznuje rojstni dan. Takrat slavljencu pripravimo presenečenje. Razhajamo se zgodaj zjutraj ali pa prenočimo pri prijatelju, v kraju, kjer se zabavamo.

David S.

FITNES

Fitnes je kot šport vsem dobro znan. Fitnes zame ni samo šport temveč druženje, sproščanje negativne energije, pridobivanje večje samozavesti, dobrega počutja itd. Za fitnes me je najbolj navdušil Arnold Schwarzenegger, zaradi njegovih rezultatov in uspehov. Najtežji je začetek, začeti ter nadaljevati, notranja motivacija, dvomi o uspehu. Prvič, ko sem prijel uteži, sem imel 12 let, šel sem po naravni poti, brez prehranskih dodatkov.

Zaradi premajhnih rezultatov in velikih pričakovanjih vse skupaj pustil vedoč, da sem v 2 letih pridobil 5 kg. Seveda sem naprej tudi dvigoval uteži vendar bolj za zabavo.

Pri 16-ih sem dobil tisto ta pravo notranjo motivacijo ter se odločil za prehranske dodatke tako imenovane proteine. Po 6-ih mesecih sem opazil spremembe, pridobil 10 kg čiste mišične mase.

Vztrajnost me je v 20 mesecih pripeljala do pridobljenih 20 kilogramov čiste mišične mase, s 68 kg na 88 kg. Sem trdno odločen nadaljevati, pridobivati še večje mišične mase ter se ukvarjati celo življenje. Moj cilj Arnoldova postava, priti na 110 kg čiste mišične mase.

Benjamin S.

ČLAN GASILSKEGA DRUŠTVA

V prostem času počnem razne stvari, ena izmed njih je prostovoljno gasilstvo in sem tudi član prostovoljnega gasilskega društva Lendava. Za gasilstvo me je navdušil stric. S tem se ukvarjam od devetega leta starosti, torej dobrih 10 let. Imam čin gasilca 1 in tečaje za dihalne aparate in tehnična reševanja. V primeru intervencije brez pomisleka posredujem in grem na intervencijo, če le imam prevoz.

Z gasilskim pozdravom NA POMOČ!

Nikola

MOJE POTI

Meseca aprila sem bil v Bosni in Hercegovini, v Doboju, kjer sem igral nogomet kot član nogometne reprezentance Slovenije za brezdomce. V Bosni se nam je pridružila še hrvaška reprezentanca, ker smo odigrali tekmo ter se kasneje družili. Hrana je bila odlična, saj smo se mastili z domačimi jedmi, kot so čevapčiči in z drugimi jedmi iz žara. Spoznal sem se tudi z njihovimjezikom, katerega pa že obvladam, tako da je bila komunikacija tekoča. V mesecu maju sem bil v Grazu, kjer smo naporno trenirali ter igrali z Avstrijci. Tukaj je bila hrana odlična, kakor se za hotel spodobi. V juniju sem še zadnjič šel z reprezentanco v Munchen, kjer se je odvijala generalka za svetovno prvenstvo na Poljskem. Zasedli smo 11. mesto.

Pred odhodom domov smo si ogledali še Alianz Areno. Ker ne obvladam nemškega jezika, sem z ostalimi igralci komuniciral preko svojih soigralcev, ki govorijo nemško. Na tem potovanju sem ugotovil, da bi z znanjem nemškega jezika bilo dosti bolj prijetno, ker bi lahko z ostalimi razpravljal o različnih stvareh, ki me zanimajo.

Denis Š.

MOJA PSIČKA ČENKA

Sem Vanesa Terplan. Predstavljam svojo psičko Čenko. Je Nemški špic. Za to pasmo je značilno, da ima zavit košat rep in trikotna ušesa. Je srednje velika ter rjavooranžne barve. Je zelo aktivna. Njene najljubše jedi so kruh, jajčka, pedigre in sladkarije. Zahteva veliko pozornosti in nege. Zna se dobesedno smejati. Ko odpre svoj gobček in iz njega podrži jezik, me takoj spravi v dobro voljo. Ni mi žal, da sem šla v Ljubljano po njo. Brez Čenke življenje nima pravega smisla.

Vanesa

PANDOLA

Pandola je stara igra, ki izvira iz Italije. Pri pandoli se uporablja palica in kos valjanega lesa, katerega cilj je spraviti z udarcem palice, čim dlje v polje igrišča, dlje kot to uspe nasprotniku. Igra je razširjena tudi v Sloveniji, kamor je iz Italije prišla najprej na Primorsko, sedaj pa se igra že po večjih delih Slovenije. Ker imamo tudi v Prekmurju društvo pandolašev, sem po nekem naključju tudi sam spoznal to čudovito igro. Turnirje igramo ob vikendih in večinoma na Primorskem. Igra je za vsakogar, tako mlade kot starejše, ki praviloma veljajo za stare mačke, polne izkušenj.

Tadej Marot

MODA - VELIKA IZBIRA ČEVLJEV ZA POMLAD/POLETJE 2013

V sezoni pomlad/poletje 2013 se modni oblikovalci čevljev niso omejevali, svoji domišljiji so pustili prosto pot. Tako bomo v prihajajoči sezoni priča drznim oblikam, živahnim barvam, zanimivim potiskom in nekonvencionalnim materialom.

Nicolina

NABIRAM DELOVNE IZKUŠNJE

Moji starši imajo trgovino s tekstilom. Zjutraj, pred prihodom v PUM, na tržnici staršem pomagam pripraviti oblačila za prodajo in ob koncu delovnika pomagam tudi pospraviti. Ob vikendih grem večkrat z njimi na Madžarsko nabavit oblačila in vsak prvi ponedeljek v mesecu popoldan pomagam pri prodaji na sejmu.

Manuel – Dudo

LONČAROVCI

.

Če Lončarovce, ki so nekaj deset kilometrov proč od Moravskih Toplic, gledaš s hriba, se zazdi, da vidiš eno samo vaško idilo. Prebivalcev štejejo Lončarovci okrog 70, večina teh je protestantov. Je eno najsevernejših naselij v občini Moravske Toplice. Naselje je primerno za izlete in pohode. Z vseh strani je obkroženo z gozdom. Je najsevernejša oddaljena in poseljena vas v občini Moravske Toplice. V Lončarovcih se nahaja tudi Okrepčevalnica PRI RIBNIKU, lastnik je moj dedek. Okrepčevalnica sprejme do 150 ljudi. Ponudba: Postrv s prilogo, čevapčiči na žaru, kotlet na žaru, mešano meso na žaru. Ob posebnih priložnostih se peče tudi odojek ali kozliček. Obisk je zelo dober, zaključene skupine proslavljajo rojstne dneve, obletnice, obhajila, krst … Včasih pomagam.

Grega

ZUMBA

Gospa Anita nam je pokazala različne koreografije (zvrsti in korake posameznega plesa) plene rekreacije Zumba, da smo se po dolgem času malo razgibali, naplesali in naučili nekaj novega. Bilo je zelo zanimivo in zabavno.

TOP 10 PUM GLASBA

1. Toni Cetinski - Ti moja si desna ruka
2. Saša Lendero - Jelenček Rudolf
3. Nemir&Mrigo - Dobri momci
4. PSY - Gangnam style
5. Skrillex – Bangrang
6. Zlatan Čordić – K.O.
7. Modrijani – Ti moja rožica
8. Ansambel Lojzeta Slaka – Čebelar
9. Emkej – Neoš ki
10. Corpus Delicti – 300 na uro

Manuel – Dudo

GLASBA

Glasba me spremlja že od malih nog. Prvi inštrument, ki sem ga igral,je bila violina. Ko sem imel 10 let sem začel obiskovati glasbeno šolo. Čez čas sem dojel, da violina ni zame. Tako, da sem se potem odločil za klavir. Klavir sem igral tri leta in potem zaradi enega razloga prenehal obiskovati glasbeno šolo. Od tistega časa se z glasbo še naprej ukvarjam, igram klaviature.

Martin

SUDOKU

	6	5		3				7
1		7			5			
		8						1
			2		1			
		6		8		3		
			5		3			
5						6		
			8			4		3
4				7		2	1	

						3	6	
5				8				
							2	
			4		6			
8								1
			3					
				7		1		5
		3	2					
	4					8		

	9		1			3		
	1			6			2	4
7			3	8				
						4		6
	8	3				1	9	
2		7						
				9	3			5
6	7			2			8	
		9			4		6	

VICI

Babica pravi svoji 13 letni vnukinji: "Ko sem bila stara toliko kot ti, sem že delala!" Vnukinja ji odgovori : "Ko bom stara toliko kot ti, bom še delala."

Marjan: "Vinko, ti sekaš drva, pravkar pa ti je umrla tašča. Ali moraš prav zdaj sekati?" Vinko: "Glej Marjan, najprej delo, potem zabava!"

Kupec v trgovini: "Te žemlje so včerajšnje, jaz pa želim današnje." Prodajalka: "Potem pridite jutri!"

"Veš Janezek, nevesta je zato oblečena v belo, ker je to najsrečnejši dan v njenem življenju. Bela barva je namreč barva veselja, sreče," pove mamica Janezku. Pa vpraša Janezek: "Zakaj pa je potem ženin v črnem?"

Dijak: "Profesor, ali bi me kaznovali za nekaj, kar nisem naredil?" Profesor: "Seveda ne." Dijak: "Dobro, ker nimam domače naloge."

Oče: "Mihec, dam ti deset evrov, če boš vadil igranje trobente." Mihec: "Ne bo šlo. Soseda mi jih je ponudila dvajset, če ne bom igral!"

Trgovec z avtomobili vpraša kupca: "In kakšne barve naj bo avtomobil?" "Sperma - bela!" "Kaj?" se začudi trgovec. "Zakaj pa?" "Da bom poškodbe laka lahko sam pošprical."

Zakaj imajo policaji kape na glavi?
Ker ima vsak kontejner svoj pokrov.

Kaj se zgodi, če policaj požre muho?
V trebuhu ima več pameti, kot v glavi!

"Gospod doktor, dajte mi nasvet in mi povejte ali bo moja žena morala obiskati psihiatra. Trpi namreč zaradi kompleksa, da ji nekdo nenehno krade obleko."
"Kako pa ste to ugotovili?"
"No, najela je nekega moškega, ki ji čuva obleke. Pred dnevi sem ga prvič videl v omari, ko sem se vrnil s službenega potovanja."

Zakaj ženske v povprečju živijo 8 let dlje? "Ker jim je Bog povrnil čas ki so ga porabile za parkiranje avta.«

V tem trenutku Haso pograbi kamen in ga vrže v sprednjo šipo ter se zadere: “Ajde, ti uzmi gumo, a ja ču uzet radio!«

Zakaj se blondinka plazi po trgovinah? Ker išče nizke cene!

Kaj je umetna inteligenca? Blondinka pobarvana na črno.
Kaj je skrita inteligenca? Črnolaska pobarvana na blond.

PUM HOROSKOP 2013

LEV 23. 7. – 23. 8.
Nekaj imate v mislih, še veliko stvari morate postoriti, da pridete do cilja.

DEVICA 24. 8. – 22. 9.
Neka oseba vas ves čas opozarja na neke čudne stvari. Pustite času čas.

TEHTNICA 23. 9. – 23. 10.
V soboto se raje odpravite po nakupih, boljše se boste počutili.

ŠKORPIJON 24. 10. – 22. 11.
Počutje stabilno, denar vam ne bo primanjkoval. Vaš partner vas bo presenetil.

STRELEC 23. 11. – 21. 12.
Čaka vas naporen teden, malo se posvetite tudi drugim.

KOZOROG 22. 12. – 20. 1.
Slabita vas le dve stvari, bodisi ljubosumje ali hrepenenje po nečem, kar si najbolj želite.

VODNAR 21. 1. – 18. 2.
Čaka vas posebna priložnost, katero ne izpustite iz rok.

RIBI 19. 2. – 20. 3.
V ljubezni lahko pričakujete zaplet, nekdo vam ne pusti nove priložnosti.

OVEN 21. 3. – 20. 4.
Nekdo bo prišel v vaše življenje … Brzdajte želje!

BIK 21. 4. – 21. 5.
Zaljubljeni biki malo boste ljubosumni ampak se bo vse uredilo.

DVOJČKA 22. 5. – 21. 6.
Odpovedali boste nek razgovor. Ne bo vam žal.

RAK 22. 6. – 22. 7.
Nekdo vam bo solil pamet, NE smete se pustiti. V pričakovanju je lahko tudi otrok!

Naša generacija Y/Z je zelo sposobna, vendar nas je čez leto mučila ena zadeva, LENOBA. Z vsakdanjo spodbudo mentorjev smo jo premagali in spoznali, da smo sposobni za marsikatere stvari, le če nas lenoba ne ovira. K temu so pripomogle besede mentorjev: »SPOSOBNI STE, ZMORETE VEČ, NE PODCENJUJTE SE …«. Pomagali so nam pri majhnih korakih, a pomembnih odločitvah. Tako smo si zastavili visoke cilje, katere smo in še bomo dosegli.

Zahvaljujemo se mentoricama Darji in Mihaeli (Miši), mentorju Tomažu, ki so nas poslušali, razumeli, nas spodbujali, nam pomagali in nas podpirali. Z njimi smo prestali šolo življenja, katere nauki in izkušnje nas bodo vodili na naši nadaljnji poti.

Poslavlja se 14. generacija PUM

…To je bil PUM iz Sobote,

zdaj vsem poznan.

Adijo, želimo vam lep dan**!** ...